

L'educació bàsica als centres d'educació especial

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Currículum
- B. Avaluació
- C. Escolarització compartida
- D. Programes de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta en centres d'educació especial

A. Currículum

De manera general cal adaptar l'organització, els continguts de les àrees i matèries establertes en els decrets [142/2007](#) (educació primària) i [143/2007](#) (educació secundària obligatòria) i la metodologia, específica i personalitzada, a les necessitats educatives dels alumnes. Aquesta organització pot ser diferent de la dels centres educatius ordinaris i adoptar, si escau, l'estructura del àmbits.

Les activitats s'han de programar prenent com a referent principal el desenvolupament personal i social, emocional, comunicatiu i cognitiu de l'alumne/a, prioritzant les habilitats de comunicació, l'autonomia personal i les habilitats socials que afavoreixin la seva participació en entorns socials i escolars normalitzats i que facilitin la seva vida familiar, el gaudi de l'oci i la cultura i la incorporació posterior a entorns laborals i la transició a la vida adulta.

En l'etapa d'educació secundària obligatòria el centre elabora les programacions corresponents al tercer i al quart curs amb l'estructura de programes de diversificació curricular, d'acord amb el que determina l'article 14 del Decret 143/2007, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria. Per als programes de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta vegeu el punt D d'aquest mateix document.

Quan es considera que per al progrés d'un alumne/a són insuficients les adaptacions de les programacions del centre d'educació especial o les mesures de reforç, el centre pot elaborar un pla individualitzat. (Vegeu orientacions i informació complementària per a la seva elaboració al web [Currículum i organització](#), a Àmbits > Atenció a la diversitat > Plans individualitzats.)

B. Avaluació

L'avaluació dels alumnes que cursen les etapes de l'educació bàsica en els centres d'educació especial es regeix per les ordres [EDU/296/2008](#) i [EDU/295/2008](#), que determinen el procediment, els documents i els requisits formals del procés d'avaluació a l'educació primària i a l'educació secundària obligatòria, respectivament.

Els documents oficials del procés d'avaluació en l'educació primària són els que determinen els articles 8 a 14 de l'Ordre EDU/296/2008; i els que corresponen a l'educació secundària obligatòria són als articles 18 a 23 de l'Ordre EDU/295/2008. Els models corresponents estan disponibles a l'apartat de normativa dels diferents ensenyaments del web [Currículum i organització](#).

Els resultats de les avaluacions de les àrees i matèries es referiran al progrés individual de l'alumne/a i, si el centre així ho decideix, es podran consignar amb els termes "satisfactori" / "no satisfactori" i a l'apartat d'observacions de l'acta d'avaluació es resumirà la informació rellevant sobre la programació o el pla individualitzat de l'alumne/a. L'avaluació qualitativa recollirà bàsicament el grau d'assoliment de les capacitats i de les competències bàsiques. En l'apartat de "mesures de suport" s'hauran de fer constar els serveis i recursos interns de què ha disposat l'alumne/a, mentre que en "altres" es reflectiran els serveis externs. En acabar l'educació bàsica, el director del centre educatiu ha d'expedir a l'alumne/a un certificat d'escolarització, on han de constar els anys d'escolarització, les àrees i matèries cursades i, si escau, les qualificacions obtingudes.

Si es preveu que un alumne/a, pot obtenir el títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria, cal elaborar un pla individualitzat, que haurà de recollir els criteris d'avaluació per a l'assoliment dels objectius i continguts bàsics de l'etapa. En l'acreditació caldrà tenir en compte l'itinerari formatiu posterior i les capacitats i possibilitats de l'alumne/a.

En cas que un alumne/a finalitzi l'etapa d'educació secundària obligatòria en un centre d'educació especial i assoleixi les competències, objectius i continguts bàsics de l'etapa, el centre d'educació especial sol·licitarà a la Direcció General d'Educació Infantil i Primària l'expedició del títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria. A aquests efectes, el centre trametrà als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació, la sol·licitud d'expedició de títol, acompanyada de la còpia del document d'identitat i d'una còpia autenticada de l'expedient acadèmic de l'alumne/a. La Direcció General d'Educació Infantil i Primària dictarà resolució autoritzant l'expedició del títol, previ informe de la Inspecció d'Educació, i efectuarà els tràmits pertinents per a la seva expedició.

C. Escolarització compartida

L'escolarització compartida d'alumnes entre un centre d'educació especial i un centre ordinari requereix la coordinació entre els professionals d'ambdós centres que atendran l'alumne/a. A fi de garantir la coherència i la complementarietat de les actuacions, cal que, abans de l'inici de curs, aquests professionals, conjuntament amb l'EAP, concretin en un pla individualitzat l'atenció que es donarà a l'alumne/a -prioritats educatives, establiments en què es duran a terme i criteris per al seguiment i l'avaluació- i es facin els ajustaments horaris que correspongui. Correspon al director/a del centre on l'alumne/a està matriculat aprovar el pla individualitzat. Tal com s'estableix en l'article 20.2 de la [Resolució ENS/226/2011](#), d'1 de febrer, per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula de l'alumnat als centres educatius per al curs 2011-2012, l'escolarització compartida no pot comportar el trasllat de l'alumne/a entre els dos centres durant l'horari lectiu.

El seguiment de l'evolució d'aquests alumnes i del seu pla individualitzat va a càrrec, almenys i conjuntament, d'un professional de cada centre i del professional de l'EAP corresponent. El coordinador/a del pla individualitzat serà un/a mestre/a o un/a professor/a del centre on està matriculat l'alumne/a. Els professors i els professionals d'ambdós centres que atenguin l'alumne/a aportaran la informació sobre la seva evolució i els seus aprenentatges.

D. Programes de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta en centres d'educació especial

a) Finalitat

Els programes de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta en centres d'educació especial tenen per finalitat afavorir, a les persones que els cursen, l'adquisició d'habilitats funcionals que els facilitin participar, de la manera més autònoma possible, en els diversos contextos on es desenvoluparà la seva vida adulta. En aquests programes els continguts es treballen de manera funcional, en situacions de la vida real i de manera diversificada per a cadascun dels objectius.

b) Alumnes

Poden participar en aquests programes alumnes de 16 a 21 anys, escolaritzats en centres d'educació especial, que requereixin un suport continuat i sistemàtic per adquirir les habilitats necessàries per tal de funcionar amb la màxima autonomia possible en la vida quotidiana.

c) Organització

Aquests programes han de prioritzar continguts de tipus pràctic i mobilitzar recursos didàctics adequats a les característiques personals i socials dels alumnes. La finalitat d'aquests programes és facilitar la inclusió dels alumnes en entorns el més normalitzats possible.

En el projecte específic de cada programa de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta convé explicitar:

1. Els àmbits curriculars que es treballen i les seves programacions, amb els objectius, l'organització, la metodologia i els criteris de seguiment i avaluació dels alumnes.
2. La distribució horària de les activitats dels alumnes, i els professionals que les impartiran.
3. Un pla individualitzat per a cada alumne/a, en què es concreti:
 - La prioritització d'objectius per afavorir l'assoliment de competències d'autonomia i iniciativa personal.
 - Les adaptacions de l'entorn que s'han de considerar.
 - Els suports previstos.
4. La intervenció orientadora amb relació a la família, que ha d'incloure:
 - Informació i contrast amb les seves aportacions.
 - Assessorament sobre recursos a l'abast.
 - Valoració de les expectatives familiars.

- Orientació per preparar un pla de futur.
- Temporització del seguiment.

d) Acció tutorial

L'acció tutorial amb els joves que segueixen aquests programes ha de ser constant en el decurs del procés educatiu i s'ha de caracteritzar per:

- Identificar les manifestacions de l'alumne/a i orientar-les degudament.
- Donar suport als aspectes emocionals i afectius que facilitin una millor relació amb l'entorn.
- Potenciar allò que pot ajudar l'alumne/a a identificar-se millor com a persona adulta.
- Col·laborar i cooperar amb les famílies en l'orientació de la vida adulta de l'alumne/a un cop finalitzi la seva escolarització.

e) Seguiment i avaluació

El seguiment i l'avaluació dels alumnes que cursen aquests programes s'ha de dur a terme de manera contínua i sistemàtica, i han de tenir en compte l'evolució funcional de cada alumne/a amb relació al seu pla individualitzat i amb relació als assoliments de les competències generals que preveu el programa.